

MI A PICSÁ..?!

Gyógyíthatatlan zenebetegként, 1994-ben, 18 évesen kezdtem a Sziget Fesztiválra járni. Az egyhetes kúrát azóta is, évről évre végigcsinálom, zene iránti étvágyam csillapítását tekintve néha több, néha kevesebb eredménnyel. A Szigetet többek között azért is szeretem, mert egy zenekar valós népszerűsége nagyon jól lemérhető az ottani fellépésén, az olyan jobb sorsra érdemes vidéki együtteseké pedig különösen, akik gyakorlatilag semmiféle médiatámogatást nem élveznek. A HétköznaPI CSAIódások is ilyen zenekarnak mondható, amennyiben a „médiatámogatás” azt jelenti, hogy egy, a magyar zenetévé vagy a kereskedelmi rádiók által szent tehénként kezelt előadót hetente kérdeznék meg arról, hogy milyen színű alsóneműt ajándékoz élettársának, illetve mennyi a rekordja az egy hétvégére eső hagnik számát illetően. Ennek a 15 éve működő, minden értelemben *vidéki* zenekarnak még a késő esti alternatív blokkban sem játsszák a klipjeit a csatornák, ehhez képest úgy tűnik, teljesen mindegy, hogy a Picsát a délutáni punnyadás vagy a kora hajnali filmszakadás ideje alatt szerepeltetik a Szigeten: a banda rajongói mindkét abszurd időpontban megtöltik a sátrakat. Olyan programsávban, amelyekben más, hasonszórú csapatok rendre felsülnek, legalábbis műsoruk látogatottságát nézve.

A „vidéki” jelzőt nem elsősorban földrajzi minőségében használom ezeken az oldalakon. A HétköznaPI CSAIódások *vidéki*, mert az ő zenéjük sosem volt és nem is lesz divatos. Még olyankor sem az, amikor a sajtó a punk stílárís jegyeit kizsákmányoló¹ popsztárokról zeng ideig- óráig. Vidékiek, mert bár ugyanúgy a rendszerváltás hajnalán alakultak, mint sok más, akkoriban elindult zenekar, de sosem játszottak az alternatív zene akkori fellegvárának számító Fekete Lyukban. Még Nagy Feró sem figyelt fel rájuk, akinek, pontosabban „Garázs” c. rádióműsorának sokat köszönhet a szintén pécsi *Kispál és a borz* és a debreceni *Tankcsapda* is- az a két zenekar, akiken leszámítva semmilyen csapatnak sem sikerült a rétegzenei státuszról kitörnie. Talán még ennél is fontosabb, hogy a Picsát még azok a fővárosi fanzinok sem karolták fel soha, amelyek bár kis példányszámban nem sok emberhez juthattak el, mára mégis kultikus darabjaivá váltak a kilencvenes évek underground élővilágának.

Ebből is látszik, hogy a Picsa még a margóra száműzött alternatív mezőnynek is a legszéléről indult el és teljesen önerőből jutott el egyfajta országos hírnévig. A legtöbb nulláról startoló rockzenekar komoly lemezszerződésről és menedzsmentről álmodozik, aztán kis idő múltával, ha a szerencse nem mosolyog rá multinacionális kiadó képében, feladja a szélmalomharcot. A mecsekaljai punkok kazettáit éveken át a haverok és a rajongók másolgatták egymásnak, amelyek lassan egyre messzebbre jutottak az országban. Ma már nem csak hanghordozóik, de pólóik és videokazettáik is kelendő portékák. A néhai Fekete Lyuk sztárjai- a Kispálos-Tankcsapda sikersztorit leszámítva- már mind szögge akasztották a lantot, a HétköznaPI CSAIódások 15 év után sem kényszerül takarodót fűjni. És ha úgy akarjuk: a maga műfajában, a punkban, ez is egy sikertörténet.

„De mi a siker titka?”- teszik fel a kérdést a fitnessgurunak, aki valaha hájas kisfiú volt, és tehetnénk fel a kérdést mi is a pécsi Picsának. „A titok az, hogy nincs semmilyen titok”- hangzik a közhelyes válasz, és tényleg: ennek a zenekarnak a sikere az egyszerűségében rejlik -és ebben a megállapításban fikarcnyi irónia sem lapul. Ez a zenekar ma is azon az úton halad, amire 15 éve lépett. Ha létezik a punknak klasszikus, sallangmentes formája, akkor a Picsa pontosan ezt a formát tette magáévá, és ha változott valamit a kezdetek óta, akkor csak dekára annyit, amennyit egy zenekar fejlődni képes másfél évtized alatt- anélkül, hogy a lényegen vagy az üzeneten egy kicsit is változtatna.

¹ Úgy tűnik, ha az ember a Picsáról ír, akkor nem kerülheti el a sorsát: a zenekarhoz hasonlóan előbb-utóbb maga is használni fog olyan tipikusan marxista terminológiájára jellemző kifejezéseket, mint a *kizsákmányolás*.

„*Csináld magad!*” és „*Legyen véleményed!*”- nagyjából ez a punk alapfilozófiája. A Hétköznapi CSAlódások pusztai létezése bizonyíték arra, hogy ma Magyarországon egy rockzenekar a média segítsége nélkül is megtalálhatja a közönségét, és hogy rendszerváltáson túl is megtörténhet, hogy egy ilyen zenekarnak a törvény előtt kell felelnie a művészi eszközökkel megfogalmazott véleménye miatt.

Egy olyan világban, amelyben a könnyűzene már csak a szimpla szórakoztatás egyik (akár nélkülözhető) eleme, ez bőven elegendő üzenet vagy levonható tanulság egy punkbanda történetéből.

Gróf Balázs

Pécs

2005. március 29.

„TÉPD KI ANYÁD SPIRÁLJÁT!”

A „Kazinczy” egy rock-kocsma volt Pécsen, pont a Kazinczy utcában. 1990-ben, egy évvel a bezárása előtt, egy októberi estén ismeretlen budapesti zenekar lépett itt fel és koncertjük hatására hárman világosodtak meg a közönség soraiban. „A mai napig nem tudom, kik voltak, de annyira szarul játszottak, hogy azt mondtuk: ennél még mi is jobbat tudunk csinálni!”- emlékszik vissza a sorsdöntő fordulatra Koltai Csaba, azaz Koltás. A Kazinczyban persze kifogástalan zenekarok is koncerteztek: ekkor már a város büszkesége volt a még lemez nélküli *Kispál és a borz* és itt lehetett elcsípni a leginkább perverz szövegeiről elhíresült avantgárd csapatot, a *Gruppensexet* is. A névtelen kutyaütők koncertje miatt Feri, Vili és Koltás kissé rutinszerű alkoholizálása hirtelen új értelmet nyert: nyilvánvalóvá vált, hogy a három kocsmatöltelék tajtrészeg állapotban fogja a legjobb nevet és programot kitalálni saját zenekaruknak, amelynek a stílusa csakis punk lehetett. Annak, hogy miért pont punkzenekart kell formálniuk, több oka is volt. Egyrészt Vili (Balha Vilmos) ekkor még mindössze egy kvintet tudott lefogni a gitáron, amivel ugyan lépéselőnyben volt két társához képest, de ez még mindig kevésnek bizonyult ahhoz, hogy Deep Purple-feldolgozásokba fogjanak. Ez persze fel sem merült egyikükben sem és különben sem szívték az akkoriban városszerte népszerű blues- és hard rock- zenekarok műsorait. „Éppen tele volt már a tőköm azzal, hogy a legtöbb buli csúcspontjának a *Smoke On The Water* tökéletes leutánczása számított”- meséli Megyeri Feri, aki Sex Pistols- és Dead Kennedys-lemezeken nőtt fel. A punk nem a zenéről szól, hanem a szövegekről, arról, hogy az ember megmondhatja a véleményét, gondolták mindannyian, és ez volt az igazi oka annak, hogy ők egy punkbanda lettek.

Véleményük ugyanis bőven akadt. Még nem felejtették a rendőri pofonokat, amiket a 80-as években futballmeccsek és koncertek törzsközönségeként kellett elszenvedniük, de közben úgy tűnt nekik, hogy az új rendszer hajnalán sokkal nehezkesebbé vált a megélhetés, mint az „átkosban”. Abszurd módon egyszerre gyűlölték a Kádár-korszakot és közben mégis nosztalgiát éreztek a szocializmus iránt. Koltás pont a rendszerváltáskor töltötte le sorkatonai szolgálatát, amit ő a következő módon kommentál: „Bevonultam a szocializmusban és leszereltem a *nihilben*. Katonaság alatt szépen megszűnt a cég, ahol előzőleg dolgoztam. Nem volt hova visszamennem.” Dühítette őket, hogy egyszerű kisemberként (*proliként*, ahogy még évekkel később is nevezik magukat) már nem feltétlenül élhetik tovább azt a szerény, de biztonságosnak tűnő életet, ami a rendszerváltásig természetes volt. Nemsokára ebből a dühből nyertek ihletet több dalszövegük megírásához.

Azon az októberi estén a belvárosi kocsmatúra azzal folytatódott, hogy előkerítsék Frankie (Frank Előd) cimborájukat, akinek már volt egy *Agyvérzés* nevű bandája, de ami még ennél is fontosabb: nála volt a kulcs a Melinda utcai garázshoz, ahol próbáltak. Frankie-t nem volt nehéz fölkeresni, mert természetesen a *Tavaszbán* ivott. „A Tavasz legendás becsületsüllyesztő hely volt, ahol péntek-szombat este a város legdurvább arcai gyűltek össze: rockerek, punkok és egyéb habzó szájú szörnyszülöttek”- meséli Koltás, aki ebben a kocsmában ismerkedett meg Ferivel és Vilivel is, még 1985 körül. Miután a garázkulcsot megkapták, buszra szálltak és elindultak Kertváros felé. Mire megérkeztek, egy igazán eredményes brainstormingot tudhattak maguk mögött: a nevük *Picsa* lett, de emellett még az első saját szám címét is sikerült összetákolni. „A módszerünk az volt, hogy a buszon ülve tökrészezen mindenki benyögött egy válogatott durvaságot... így született meg a *Tépd ki anyád spirálját!*”- emlékezik Feri, aki csak később lett a dalcímek és –szövegek egyedüli szerzője.

A Melinda utcai garázs-telep Pécs kertvárosi paneldzsungelének a nyugati szélén éktelenkedik, kb. 100 méteres hosszúságban. A sorok az ABC betűivel vannak megjelölve, a „H” vagy az „I” az utolsó. 1990-ben minden sorban legalább három garázs szolgált kezdő

zenekarok próbaterméül, a legtöbb ilyen helyiségen egyszerre több banda osztozott. Ott volt például a *Stallion*, (magyarul: Csödör) nevű glam rock banda. Példaképeik közt volt a stílus amerikai sztárcsapata, a Mötley Crüe, akiket nem csak zenéjükben és külsőségeikben, de életmódjukban is sikeresen utánoztak a kvartett, név szerint Jackie Glass, Sticky Sweet, Johnny Steed és Cherry Foxx, mivel a garázsoson nekik sikerült a legnagyobb mennyiségű szexuális tevékenységet folytatniuk, köszönhetően a rengeteg hölgyrajongónak. A szexorientált glamstereket leszámítva talán csak igazán kemény és még annál is durvább metálzenekarok zajongtak ezen a környéken, a garázst hagyományos célra használó autótulajdonosok és a szomszédos paneltömbök lakóinak legnagyobb bánatára. A *Rat Domination* –t felejthetetlen neve miatt érdemes megemlítenünk. Ebben a zenekarban pengetett Reiner Ágoston, akit a mezőny legjobb szólógitárosának tartottak, a „Patkány-uralom” thrash/ speed- metálja mégis rövid idő alatt kivért. Gusztit és hűségese társait már a Guns N’Roses bűvöletében érte az 1991-es új esztendő. A korszak legradikálisabb stílusa, a *death metal*, amely mind hangzásában, mind tematikájában a horrorfilmek kulisszáit idézi, rocker körökben ekkor hihetetlen népszerűségnek örvendett. A ’90 őszén Európában koncertező friss sztárzenekar, az *Obituary* turnéjával a pécsi Nevelési Központba is eljutott, ezzel is bizonyítva, hogy bár a *halál metál* rétegzene, de egyre nagyobb igény van rá eldugottabb helyeken is. A Melinda utcai garázs- közösség hamar kitermelte a stílus követelményeinek tökéletesen megfelelő pécsi produkciót, ez lett a *Carnal Carnage*, majd ennek romjain később egy igazán súlyos trió, a *Cultic Pulp* alakult meg. Mindkét csapat vezéralakja az előbb gitáros-, később basszusgitáros- énekes Bánfai Attila,- aki pár év múlva már *Frigyes* művésznéven válik fontos szereplőjévé történetünknek.

A garázsokban nyomuló fiatalok többsége kezdő volt, de kezdőnek profi, akik véresen komolyan vették a hangszeres tudást. Ilyen technokraták közé csöppent kakukktójásként a Picsa együttes, három abszolút kezdővel, akik ráadásul nem csak zenélni nem tudtak, de 7-8 évvel idősebbek is voltak az itt próbáló metálbandák tizenéves östehetségeinél. Ez természetesen azt eredményezte, hogy ha a szomszédos garázsban az agysebészek precizitásával szólógitározó kamasz kikapcsolódásra vágyott, akkor csak át kellett sétálnia a Picsa próbájára, hogy jókat derüljön a Melindában túlkorosnak számító Megyeri Feri sajátos basszusjátékán. „Egy húron pendültünk a csávóval.”- jegyzi meg Kelemen Gábor (Egon), aki nem sokkal a megalakulás után a Picsa énekese lett és ma szintén vigyorog, ha Feri zenészi kvalitásairól kérdezik. A dobszerkó mögé Koltás ült, ugyanis vele korábban már előfordult, hogy egy haverja dobját püfölhette. „A Frankie-ék garázsában egy kiberhált Orion hangfal volt a dobszék. A tamra bőr helyett valami nagy fólia volt kifeszítve. A cintányérok úgy voltak több darabból összeszegecselve. A környéken mindenkinek volt pénze rendes cuccra, csak a mi motyónk volt teljesen lepra, de minket ez abszolút nem zavart, mert még szar hangszereken is kurva jó érzés volt csörömpölni.” A kölcsöngitárokon, kölcsönhangfalakon levezényelt első próba annyira felvillanyozta a fiúkat, hogy ezentúl a belvárosi italozásokat rendre Melinda utcai próbák követték, hetente többször is. Saját számokat kezdtek fabrikálni, saját dalszövegekkel, és az alkotási folyamatból mindhárman egyformán kivették a részüket. Vili például, aki ekkor még hathúros gitárral bajlódott a garázsban, többek között a következő lírai sorokat dobta be a közösbe, amelyben életfilozófiáját a pályakezdő művészekre jellemző radikális hangvételen fogalmazta meg:

*„Elmegyünk majd hozzátok, okádunk majd párat,
akkor fogsz majd csodálkozni, ha megbasszuk anyádat!”*

A Picsa próbáinak hamar híre kelt a városban, hiszen zenekarnak ennyire frappáns, figyelemfelkeltő nevet még senki sem adott Pécsen. A próbákra szállingóztak a népek, ezzel félig-meddig koncertté avanzsálva három kezdő zenész gyakorolgtatását. Közönségük részben

a már említett zenész-szomszédokból állt, akik tulajdonképpen a zenekart gúnyoló kritikusok voltak, mellettük pedig az első Picsa-rajongók is megjelentek, akik zöme természetesen a zenekar tagjainak baráti köréből került ki, nem ritkán magukkal a tagokkal érkezve a próbára, a velük folytatott intenzív alkoholizálás után. Feriék egyre népszerűbbek lettek, ami elsőre érthetetlennek tűnt: nyilvánvalóan kétbalkezes zenészek voltak, lassan gyarapodó rajongótáboruk azonban mégis bizalmat szavazott a kezdő csapatnak. Talán azért, mert már nagyon hamar kiderült róluk, hogy ha minden jól megy, a Picsa lesz az első *igazi* punkbanda Pécsen, és mint ilyenek, ebben a városban nem volt előzménye. A Picsa gyakorlatilag a semmiből nőtt ki.

Illetve majdhogynem a semmiből, ugyanis egy zenekar mégis akadt, amelyik a punk helyi előfutárának tekinthető- ez pedig a szenzációs *Gruppensex* együttes volt...

GRUPPENSEX

David Bowie-t, akit a könnyűzenei lexikonok egyszerűen csak „a rock kaméleonjának” szoktak aposztrofálni, egy jelmezbe kellett bújni ahhoz, hogy igazi világsztár váljék belőle 1972-ben. Az akkor már ötödik(!) szólóalbumát megjelentető előadó a rock világában addig teljesen szokatlan ötlettel rukkolt elő: külsődleges nemi jegyek nélküli androgün lénynek öltözött, aki zenekarával, a Marsbéli Pókokkal együtt azért pottyant a Földre, hogy a szakállas tehénpásztor külsejű sztárokba belefásult tiniközöniséget valami egészen pompázatos, varázslatos show-val kápráztassa el. Egy új fejezet kezdődött ekkor, a csillogó-tündöklő sztárokat isteni magasságokba emelő *glam rock* kora, amelynek természetesen nem Bowie volt az egyetlen prófétája, de több mint harminc év távlatából úgy tűnik, hogy- mint annyi más stílusból,- a glam-ból is ő hozta ki a maximumot. Amatőr színészi múltjára támaszkodva egy szerepet adott elő mind a színpadon, mind pedig a korszak emblematisz lemezén, a „The Rise And Fall Of Ziggy Stardust And The Spiders From Mars”-on. A tupírozott narancssárga frizura, a vad smink és a többféle szexuális jelentéssel bíró kosztüm megtette a hatását: a rajongók a szüzességüket ajánlották fel az új ikonnak, Ziggy Stardustnak, miközben szüleiket már a puszta látványtól megütötte a guta. Ez a kitalált figura a punk előfutára volt, polgárpukkasztó hatása csak a 4-5 évvel később berobbanó Sex Pistolséhoz hasonlítható.

Színházi tapasztalataiból épített fel egy karaktert Hardy Péter is, amikor 1987-ben régi ismerősei felkérték, hogy legyen a *Gruppensex* zenekar énekese. Vencel Gábor basszusgitáros kész koncepcióval és dalszövegekkel várta a bandába a korábban már az *A.E. Bizottság* „Jégkrémbalett” c. lemezén is közreműködő színészt: a névből is kitalálható, hogy ez a zenekar szinte kizárólag a szex rendhagyó vagy akár perverz anomáliáiról kívánt szólni. Ehhez kellett egy olyan frontember, akinek színészként nem esik nehezére egy extrém szerepet, a nemi identitásában bizonytalan, frusztrált Szakállas Nő figuráját életre kelteni. „Az első koncert előtt találtam ki, hogy nőnek öltözök, de azon a bulin még csak egy melltartó meg egy fürdőgatyva volt rajtam. Szerencsére a nézők között ott volt az Egyetemi Színpad jelmeztervezője is, aki aztán segített megalkotni a végleges színpadi megjelenésemet.”- mondja a kezdetekről Hardy Péter. A következő koncerten az *image* már részletesen kidolgozottá vált: a bajuszos-szakállas énekes száján rúzs, szemei kifestve, haja hátraolajozva, a prostituáltak klasszikus ábrázolása szerint lábán túsarkú cipő, neccharisnya a kötelező harisnyatartóval, feljebb hatalmas tüllszoknya és fűző. A pontot az i-re azonban nem egy újabb ruhadarab, hanem a fröccsöntött műmellek tették föl, amelyek a ruhából kitüremkedve (és az igazi női mellekkel ellentétben a gravitációra fittyet hányva) szinte kiszúrták a közönség szemét. Hardy ebben a -finoman fogalmazva- bizarr maskarában egyszerre több értelmezési lehetőséget is hagyott személyiségére vonatkozólag: a közönség ugyanúgy láthatta őt homoszexuális férfinak, mint nőimitátornak, de aki kellő iróniával szemléli az életet, annak Hardy Péter a színész volt, aki „a nőimitátort” imitálja.

A *Gruppensex* (Schmieder Imre-gitár, Somogyi Csaba-gitár, Marton Tamás-dobok, Vencel Gábor-basszusgitár, Vég András-szaxofon, Hardy Péter-ének) azonban nem bízta a véletlenre a sikert, ugyanis a nézősereg azon részét, amelyet nem kötött le a frontember figurájának intellektuális megfejtése, a földbe döngölték lehengerlő előadásmódjukkal. A *Gruppensex* zenéje nyers volt, de mégsem primitív: lendületében a korai *Európa Kiadóhoz*, hangszerelésében pedig a magyar avantgárd rock már említett alapzenekarához, az *A.E. Bizottsághoz* hasonlított. A magabiztos zenészgárdában hamiskás énekével maga a frontember volt a leggyengébb láncszem, de mentségére váljék, hogy a *Gruppensex*-be (szintén bizarr külseje ellenére) nem egy *Freddy Mercury* kellett, hanem egy színházi ember, aki néha kikacsintva, néha pedig a komolyság látszatát keltve hörögte és sikította a következő sorokat:

*„Nem igaz, hogy nem akarsz megharapni,
Nem igaz, hogy nem akarsz megkarmolni,
Nem igaz, hogy nem akarsz az ágyhoz kötni,
Nem igaz, hogy nem akarsz a seggembe nyúlni!*

*Nem igaz, hogy nem akarsz összeverni,
Nem igaz, hogy nem akarsz belémrúgni,
Nem igaz, hogy nem akarsz felkoncolni,
Nem igaz, hogy nem akarsz az orromba túrni!*

*Tudod, hogy nekem csak így jó!
Tudod, hogy nekem csak így jó!...*

*Miért baj, ha élvezem, hogy fáj?
Ne nézd az arcomat, ha nem muszáj!*

*A fájdalom az nekem élvezet,
Szívhatod tovább a véreimet,
Nem tetszik, ahogy élvezek?
Csukd be a szemedet és szép leszek!*

*Ha megversz, az nekem jól esik,
A vér szaga engem felhevít,
Görcsbe rándulva kéjelgek,
Lábaid előtt fetrengek!*

*Tudod, hogy nekem csak így jó!
Tudod, hogy nekem csak így jó!”*

Mindezek után talán fölösleges is leírnom, hogy egy *Gruppensex* -koncerten lehetetlenség volt unatkozni. Nem is csoda hát, hogy a Picsa alapító tagjai is rendszeres nézői voltak Hardy Péterék extrém esztrádműsorainak. „A Szenesben, a Pécsi Galériában és a Kazinczy-ban játszottunk, hatalmas sikerünk volt. Akkoriban három meghatározó zenekara volt a városnak: a *Kispál és a borz*, a *Coda* és a *Gruppensex*. Az emberek a csillárokon lógtak, csak hogy hallhassák ezeket az együtteseket.”- idézi fel a 80-as és a 90-es évek fordulójának klubhangulatát az azóta a színházcsinálásba visszatért *Gruppensex*-frontember.

Nekem először és utoljára 1990. augusztus 20-án sikerült belebotlanom a *Gruppensexbe*. 14 éves voltam, még pár napig tartott a nyári szünet, aztán jött az első tanévem a gimiben. Ugyanazzal az osztálytársammal érkeztem aznap a Balokány ligetbe a *Pécsi Amatőr Rocktalálkozóra*, akivel még előző télen *Hobo Blues Band*-koncertre mentünk a Nevelési Központba, csak hogy az akkor „betegség miatt” elmaradt. Augusztus délután volt és én nagyon izgatott voltam, hogy végre igazi rockzenekarokat fogok látni, igazi koncerten, életemben először. Legalább annyira találtam szimpatikusnak a jó levegő és az ital hatására egyre vidámabb közönséget, mint amennyire tartottam tőlük, de ahhoz meg kifejezetten fiatal voltam, hogy a liget bejáratánál álló kék *Ladáktól* is féljek, a bennük ülő egyenruhások meg éntőlem. A fesztivál elkezdődött és természetesen még a legérdektelenebb, legkezdőbb műsorszámot is szenzációs produkcióként értékeltem magamban. Ma már az egészből csak pár kép él az emlékezetemben: az *M.A. Skins* rajongói, akikben az volt az ijesztő, hogy egyforma bakancsot, egyforma fehér pólót és egyforma hózentrógert viseltek.

Rajtuk kívül csak a Szakállas Nő groteszk alakja égett bele a retinámba. Gyanútlan kiskamaszként tátott szájjal bámultam az egyszerre mókás és visszataszító, azonosítatlan nemű entitást, aki egy szifiliszbe behülyült kurva eszelős tekintetével kántálta:

„Csak vágyaim vannak és pattanásaim. Sok körülöttem a lány és én mégis inkább a pattanásaimat nyomkodom. A lepedőm egy térkép: tele van fehér folttal!.. Úgy érzem, hogy lassan le kell számolnom a múlttal! Az engem érő megpróbáltatásokra készen állok. Csak egy gondom van: hogy rémesen pubertálok! Reggelente rendszeresen fogat mosom. Tejet reggelizem és lágy tojásh. Mégsem tudom megérteni...a hajnali FOLYÁST!!”

Ezt a szöveget valószínűleg még a színpad mögött húzódó Balokány-tó békái is lélegzetvisszafojtva hallgatták, rám mindenestre hidegzuhanyként hatott. Nemrég még képregényeket rajzolgattam a gyerekszoba oltalmában, erre hirtelen egy női ruhába öltözött férfit kell hallgatnom, aki a spontán magömlésről énekel? Már érthető, hogy ezen a ponton miért torpantam meg az egyedfejlődésemben és kanyarodtam vissza a képregények rajzolásához, amelyet a mai napig is üzők.

A viccet félretéve: a *Gruppensex* zavarba ejtő és provokatív műsora jócskán megelőzte a korát. Amikor még álmodni sem mert senki arról, hogy egyszer majd egy tévés vetélkedő keretein belül egyenes adásban közvetítenek házipornót, ez a zenekar már polgárpukkasztó és mégis szellemes módon döngette a szexuális tabukat. A szó eredeti értelmében volt *avantgárd* a csapat. Már 1990-ben a reklámot anyázták (pedig hol volt akkor még a kereskedelmi televíziózás!..):

„...*Belebotlasz mindenhol, bármerre jársz / Rád vigyorog a kirakatból, bármit csinálsz / Kezét nyújtja feléd, magához ölel / Megerősszakol és üresen dob el/ Reklám!...ANYÁD, AZ! / Reklám!.. ANYÁD! / Reklám!...ANYÁDAT! / Reklám!...A jó édes ANYÁD! / Zsebedben turkál, a nyakadban ül / Ott van az ingeden, legfölül / Felhasznál csendben, nem is tudod / Nem veszed észre, mikor továbbadod / Reklám!...ANYÁDAT! / Reklám!...ANYÁD, AZ! / Reklám!...ANYÁD! / Reklám!.. A jó édes ANYÁD!...(...) Megjelent a Cirmos Koktél legújabb lemeze! Menjen érte a lemezboltokba!... Lagzi Lajcsi lakodalmas nótákat énekel!...Keresse a könyvtáraknál!.. Ciccioletta meztelen vakációja minden férfi szívét megdobogtatja!.. Keresse a videotékákban!.. Pornószár volt őnagysága!.. Az első magyar...mmm.... Aaah!...forró...forró szexfilm!...aah!...keresse... keresse a könyvtárakban!... Keresse a KULTÚRÁT! HÁHÁÁ!... / REKLÁM!...ANYÁD! / ...REKLÁM...ANYÁDAT!..”*

Saját városukban már mindenhol és mindenkiel játszottak: ők nyitották meg a legendás *Gyár* nevű klubot, amely Pécsen át volt az alternatív zenei élet első számú koncerthelyszíne. Előzenekara lettek a Beatricének, még Nagy Feró műsorában, a *Garázsban* is szerepelt felvételük. Arra is volt példa, hogy a *Gruppensex* adott lehetőséget más kezdő együttesnek, hogy vendégként lépjen fel előttük, pl. a *Picsának* vagy a Pécsen akkor még tök ismeretlen *Tankcsapdának*...

Minden esélyük megvolt, hogy Pécsen túl is ismertek legyenek, de a *Gruppensex* tagjai pont azután döntöttek a feloszlás mellett, hogy egy másik pécsi együttesrel, a *Klánnal* megosztott első helyezést értek el az Amatőr Országos Rock Találkozó (AORTA) döntőjén. Hiába vehették fel végre nagylemezük anyagát, az sosem jelent meg- hogy miért, arról másfél évtized elmúltával megoszlanak a vélemények. „Kiderült, hogy egyikünk sem hajlandó felköltözni Pestre, hogy befusson a zenekar. Mindenkinek fontosabb volt a magánélet, a család”, -magyarázza Hardy Péter a bomlás időszakát. –„Menedzserünk sem volt, akit ha kidobnak az ajtón, visszamászik az ablakon. Abból is elegendő lett, hogy minden szövegünk a kúrásról szól. Ez nagyon unalmas volt egy idő után. Ha rajtam múlik, más irányt vesz a

Gruppensex akkor, de ebben már nem értettünk egyet a többiekkel, így törvénytörő volt, hogy fel fogunk oszlani.”

1991. június 29-én, az utolsó szovjet katona kivonulásának napján megtörtént a katasztrófa. Az éppen névnapját is ünneplő énekes a nagy hír hallatán ekkor enged el a koncerten egy poént, miszerint bármennyire is örül a közönség a megszállók kivonulásának, azért a *Gruppensex* tagjai között még akad egy valaki, aki a régi hatalom maradványa... A tréfa rosszul sül el: a magát találva érző ex-munkásór zenésztárs a koncert közepén lefejeléssel jutalmazta Hardy humorát... Ezek után többet nem léptek színpadra.

Kultstátuszuk vitathatatlan. Már a Picsa felbukkanása előtt a közönség túrésküszöbét tesztelték, és a közönség a teszten felemás eredménnyel teljesített. A színházban minden olyan egyértelmű. Minden néző tudja, mi a különbség a valós és a színpadi tér között és azt is, hogy miután lement a függöny, a színész már nem dán királyfiként fogdossa a kolleganők seggét a büfében. A rockzene színpadán mindez nem olyan egyértelmű. Ezért történhetett meg a *Gruppensex*-szel és a Picsával is, hogy frontembereiket azonosították az általuk megformált karakterrel: Hardy Pétert még csupa kedvességéből nézte melegen saját női rajongótábora, de Megyeri Ferenc láttán már egyenesen terroristát kiáltottak mindazok, akik a Hétköznap CSAIódások sajátos politikai kabaréját túl komolyan vették.

POHÁREVÉS

1990 novemberében az alig egy hónapja létező Picsának kezdett feltűnni, hogy hiába születnek a „jobbnál-jobb” dalszövegek, ha igazából egyikük sem képes előadni ezeket. Megyeri Feri túlságosan el volt foglalva az egyetlen húrra összpontosuló basszusgitár-játékkal, Vilit pedig a kvintek tologatása kötötte le annyira, hogy végül belátták: énekesre van szükségük. Ekkor bukkant fel a már említett Kelemen Gábor (Egon). Akkoriban még nem majmolta Bob Marley külsőségeit minden fantáziátlan tinédzser, úgyhogy Egon teljesen egyedi figurának számított a raszta-frizurájával. Emellett éppen jókor tért vissza Budapestről, ahol hónapokat töltött a helyi punk/hardcore- színtér jeles képviselőinek társaságában; személyesen ismerte az *A.M.D.* és a *Leukémia* zenekarok tagjait, továbbá mindenféle anarchista fejeket, és ez még az extravagáns külsőnél is jobb ajánlólevélnek bizonyult ahhoz, hogy bevegyék a Picsába. Az csak a hab volt a tortán, hogy Egon már Pesten is énekelt valami bandában, szóval kifejezetten tapasztalt szakértőnek tűnhetett Vili, Feri és Koltás szemében.

Ezek után az első igazi koncertre sem kellett sokat várniuk. „Az egyik Gruppensex-buli után a Feri odajött hozzám és mondta, hogy van egy Picsa nevű bandájuk. Nem is kellett meghallgatnom a zenéjüket, már a névből tudtam, hogy meg kell őket hívnunk vendégnek a következő Gruppensex-koncertre. A Feri amúgy fazonra is meggyőző figura volt, abban az időben például állandóan az a vörös csillagos forradalmár-sapka volt a fején.”- emlékezik Hardy Péter.

Megyeri akkor már évek óta előszeretettel játszadozott az önkényuralmi jelképekkel. A vörös csillaggal feldíszített sapka csak egy eszköz volt az utca emberének sokkolására, csakúgy, mint a horogkeresztes karszalag, amivel Feri, -a Sex Pistols tagjai után szabadon-, egy berlini kirándulás alkalmával sokkolta a kelet-német punkokat 1988-ban. Amikor a rendszerváltással a szocialista realizmus szellemében fogant szobrokat a városok tereiről kilakoltatták a senki földjére, a „szovjet testvériségre” utaló utcaneveket pedig lecserélték, a proletárdiktatúra alapszimbóluma, a vörös csillag a középületek homlokzatáról átvándorolt Megyeri Ferenc sapkájára, hogy ott éktelenkedjék tovább a gyanútlan járókelők legnagyobb mérgére. A Picsának már csak egy kis időre volt szüksége a megalakulás után, hogy a vörös színű polgárpukkasztás totális művészi koncepcióvá csúcsosodjék.

A Picsa tagjai még a kocsimák mélyéről ismertek egy Tomek Vlado nevű 14 év körüli kissrácot, aki korát meghazudtoló módon vetette bele magát az élet és az ivászat sűrűjébe, ezért a húszas éveik közepét taposó újdonsült punkzenészek többé-kevésbé velük egyenrangú felnőttként bántak vele. Vladonak már saját zenekara is volt ekkor, a *Macskabölcső*, melyet bátyjával, Ivánnal alapított és bár ez egy igencsak tisztavirág-életű formáció volt, arra pont megfelelt, hogy Vlado egy nap kellő önbizalommal kopogtasson a Picsa garázsának lemezajtáján. „Megtaláltam őket és közöltem velük, hogy szeretnék beszállni. Mondták, hogy oké, de akkor az esti koncertre tanuljam meg a számokat”, -mondja Vlado.- „Délután volt, úgyhogy volt még erre egy fél napom. Talán jobban tudtam már gitározni ekkor, mint a Feri vagy a Vili, de én akkor is csak egy kölyök voltam, aki boldog volt, hogy a nagy rock n' roll-fiúk bevették a bandába!”

A múlt homályába vész a zenekar történetének azon apró részlete, hogy a Gruppensex vendégeként mikor is debütáltak a Kazinczy Klubban. Ma már egyikük sem emlékszik pontosan, hogy ez 1990 legvégén vagy már a következő év elején történt. Annyi biztos, hogy az elsőpró siker garantált volt, ugyanis arra az esetre, ha a meghökkentő dalszövegek és az esetlen előadásmód nem győzte volna meg eléggé a közönség elfogulatlan részét, a totális beégést elkerülendő ott voltak a fizetett pogózók, akik természetesen a banda leghűségesebb ivócimborái közül kerültek ki és gázsijuk mértékegysége csakis a kisfröccs lehetett. Nem tartozott a bérhajongók közé az a Bársony Barnabás, aki -véletlenül keveredve a koncertre-

ekkor még jót kacagott az ügyetlen kezdőkön és nem sejtette, hogy nemsokára őt is magába szippantja ez a női nemi szerverről elnevezett kaotikus társaság.

Mert a káosz,- még ha derút okozó formájában is, - uralta a rövid, mindössze 20 perces műsort. Vili és Feri embert próbáló küzdelmet folytattak a pengetővel és a húrokkal, Koltás boldog volt, ha a gitárosok játékát valamelyest követni tudta, Egon pedig veleszületett ritmusérzékről nem téve tanúbizonyságot a végighadart, artikulálatlan szövegekkel szórakoztatta a meghökkent publikumot. Egyedül a banda juniorja, Vlado érezhette magát valamiféle félistennek, ugyanis a nyolc általánost alig kijárt vékony és alacsony fiú a pogózókba is bátran belerúgott, ha azok túl közel dülöngéltek a gitárpedálokhoz. „Addig többnyire a szobámban gyakorolgtam halkan. Teljesen megrészegültem attól, hogy egy igazi erősítőből üvölt a betorzított gitárom hangja.” -fejtegeti Vlado, hogy miért is gondolhatta magát rockszárnak mindjárt a legelső Picsa-koncerten.

A szövegek még a legügyetlenebb előadás ellenére is eljutottak a közönségig, különösen az „Álom” c. szerzeményé, amely később vadul elburjánzó végtelen sorozattá látszott kinőni magát és ebben az eredeti verziójában a rendszerváltás utáni első demokratikusan megválasztott kormány miniszterelnökéről, Antall Józsefről szólt. A szöveg lényege, hogy a szerző (illetve előadó) egyes szám első személyben meséli egy álmát, amelyben az általa nem kedvelt politikus az orális szex különböző módjain elégti ki őt.² Olyan az egész, mintha egy szülői felügyelet alól először szabaduló kiskamasztól származna, aki gyermeki örömet leli abban, hogy csúnya szavakat üvölthet büntetlenül. (Bevallom, magam is egyfajta boldogságot éreztem, amikor 15 éves koromban a dobozgitáromon sikerült úgy előadnom a dal bonyolultnak még jóindulattal sem nevezhető akkordjait, hogy a hangszer pengetésével egyidejűleg tudtam az obszcén sorokat énekelni. Pol-beat előadói karrierem alig pár pillanatig tartott, ugyanis apám pont az előadás közepén toppant a szobámba, hogy a szöveget illető mélysége felháborodásának azzal adjon nyomatékot, hogy a saját gitáromat a kezemből kikapva fejbe vágjon a hangszerrel.)

A bemutatkozó bulin szintén előadott „22-23-24” vagy a „Láttál-e már vízben buborékot?” c. dalkezdemények a dadaizmus kései gyöngyszemei- mondhatnánk, ha elfogultan ítélnénk meg a korai Picsa zenekar munkásságát. Az igazság az, hogy az első koncert teljes egészében az infantilizmus jegyében zajlott. „Nagyvárosi puhányok, nyavalyások, ha gyötör a láz, fületek nyissátok gyorsan, hallgassátok, amit most néktek, hallgassátok, amit most néktek eldalol a PI-PI-PI-PI-PI-CSA!”- zengte Egon a műsor elején a Nagy Ho-ho-ho-horgász c. mesefilm módosított sorait. –„Minden gyermekbetegségük ellenére igazi, dögös punkzenekar voltak, már a legelején is.” -emlékszik vissza a Picsát vendégül hívó Gruppensex énekese. – „Én maximálisan meg voltam velük elégedve”.

Ahogy mindenki más is jól szórakozott a kezdő zenekar műsorán. A pozitív fogadtatás arra bátorította az együttest, hogy egyre több időt töltsön el próbákkal és kreatív munkával. „Utólag visszagondolva, nem is tudom, hogy mi lett volna velünk, ha az első koncert után úgy döntünk, hogy nem érdemes folytatni a bandát”- mondja Megyeri Feri. –„Valószínűleg pár éven belül halálra ittunk volna magunkat egy kocsmá mélyén.” Szerencsére nem így történt, de annyira nem, hogy innentől a kocsmában töltött idő is a zenekar javát szolgálta, ugyanis a Kazinczy Klubbal szemben található István-pincében vették be Barnát (Bársony Barnabás) a bandába, akiről ugye már tudjuk, hogy szintén szemtanúja volt a bemutatkozó bulinak. A kötelező jelleggel „brit zászlós” pulóvert viselő fiút Feriék már ismerték futballberkekből. Annak ellenére, hogy Barna alapjáraton halk szavú ember, éveken át a B-közép fanatikus szurkolója volt a pécsi focicsapat meccsein.

² Biztos vannak, akik képmutatásnak veszik, de a konkrét szöveg még részleteiben sem található meg ebben a könyvben, tekintettel arra, hogy az általa megcélzott személy 1993-ban elhunyt. A Hétköznapi CSA-lódások koncerten sem játszik olyan dalokat, amelyek témájuknál fogva elavultnak tekinthetők.

Egy újabb gitárosra azért volt szükség, mert Vlado bármekkora tehetséggel vette fel a zenekar tempóját mind zenei szinten, mind pedig életformájukat tekintve, szülei ráparancsoltak, hogy a punk „*No future!*” -szellemisége helyett koncentráljon inkább frissen megkezdett középiskolai tanulmányaira. „Pedig részt venni a legelső Picsa-bulin felért egy férfivé avatással... A csajokat úgy kellett levakarnom magamról koncert után. Addig nem nagyon sejtettem, hogyan kell csókolózni, úgyhogy egy nálam egy fejjel magasabb, 30 körüli nő tartott leckét nekem a smár-technikából... Az egész arcom rúzsos lett.” -mondja Vlado, akinek nem csak a hormonjai, de az életszemlélete is serdülésnek indult a Picsa zenekar közelében.- „A Megyeri Feri nagyon fontos könyveket adott a kezembe: *Orwell* 1984-jét és *Anthony Burgess* Gépnarancsát. Utóbbi akkora hatással volt rám, hogy utána hónapokig a regény főszereplőit, a cél nélküli erőszakban tobzódó huligánokat próbáltam utánozni...”

Barna jó utánpótlásnak bizonyult, mert zenélni talán még jobban tudott, mint inni, ami a csapat alapító tagjairól éppen nem volt elmondható. Az új gitáros a dalszerzésben is aktívan kivette a részét, csatlakozása erős lendületet adott a szépreményű társaságnak.

Ám hiába gyakoroltak szorgalmasan a Melinda utcában, a következő fellépési lehetőségre még várniuk kellett. A Gruppensextil nem kaptak ajánlatot és koncertszervezők sem zaklatták őket. Egy idő után ez már nem csak a zenekarnak, de a zömében még mindig régi barátokból álló közönségnek is feltűnt. Látni akarták a Picsát színpadon és ennek az igénynek végül hangot is adtak, nem is akárhol.

A Kazinczy abszolút „sztárzenekara” egy *Led Zeppelin*- és *Deep Purple*-feldolgozásokat játszó hard rock banda, a *Coda* volt. Ebben a bandában énekelt a később *Pokolgép*- és *P. Mobil*- frontember, Rudán Joe, de a dobos Tóth „Csüli” Zoltán is itt vált ismertté városszerte, mielőtt csatlakozott a *Kispál és a borzhoz*. A *Coda* nem tudott olyan gyakran fellépni Pécsen, hogy ne tömegek járjanak el a koncertjeikre minden alkalommal. Az éppen hajnövesztéssel elfoglalt gimnazista fiúktól a trapéznapdrágos-tarisznyás lányokon át a nagyszakállú bölcsész egyetemistákig minden bluesban és hard rockban érdekelt réteg képviseltette magát- és persze azok is ott voltak ezeken a bulikon, akik nem is szerették a Codát, de ott akartak lenni, ahol mindenki volt. Valószínűleg az utóbbi csoportból kerültek ki azok a renitens alakok, akik az egyik *Coda*-koncert közepén egyszer csak a Picsa zenekart kezdték fennhangon követelni. A rendbontók közül többen az asztalra álltak és onnan üvöltözték: „Mi ez a szar blues?!.. A Picsát akarjuk!!”. Ezek a hangok előbb-utóbb eljutottak a színpadon álló Codáig is és ez egy idő után már annyira idegesíthette Robert Plant és Jimmy Page legjobb pécsi tanítványait, hogy végül mikrofonon keresztül reagáltak az erőszakos Picsa-kampányt folytatók viselkedésére: „Na jól van! Ha ennyire a Picsát akarjátok, akkor ezennel bejelentjük, hogy a Picsa együttes meg van hívva a következő *Coda*-koncertre előzenekarnak!” -közölte egyikük, nem sejtve, hogy az üzenet abban a pillanatban eljutott a szóban forgó punkzenekar tagjaihoz, akik egészen véletlenül³ maguk is jelen voltak a rendezvényen.

Nem kellett kétszer szólni nekik, hogy komolyan vegyék a meghívást. Két hét múlva, a következő *Coda*-estre teljes felszerelésükkel érkeztek a Kazinczyba. A helyi hard rock-sztárok csak hűledeztek, amikor meglátták a szedett-vedett punkokat, akik egy szó nélkül foglalták el a jogos helyüket a színpadon, és boldogan kezdtek bele a technikai előkészületekbe. „A Megyeri Feri kifejezetten lehurrogott, amikor látta, hogy nem csak az első húrt akarom behangolni a basszusgitárján”- meséli a több hangszeren is játszó Szentpáli Valér, aki épp arra járt, ahol a Picsa készülődött koncertjére, így gondolta segít nekik. Ahogy az első fellépés előtt sem bízták a véletlenre a hírverést, Feriék most is a saját kezükben vették az irányítást. Az első Picsa-plakátot Megyeri sem felejtheti: „A Barna csinálta számítógéppel. Egy nagy pinát ábrázolt és még az is rá volt írva: >>SZTÁRVENDÉG: LENGYI- POHÁREVÉS!<<”

³ Megyeriék még ma is határozottan állítják, hogy nem a zenekar tagjai buzdították az ordítókat a Picsa reklámozására.

Lengyi egy népszerű ismerősük volt, aki előszeretettel fogyasztotta el az üvegpoharat, miután abból elfogyott az utolsó csepp bor is. „A pohárevés csak az egyik hihetetlen mutatvány volt az arcnak. Egyszer busszal kimentünk Stuttgartba focimeccset nézni. Alig érkeztünk meg, amikor váratlanul felbukkant Lengyi valóságosan, imbolygó figurája. Ott dülöngélt tökrészes zombiként Stuttgart utcáin és senki sem értette, hirtelen hogy nőtt ki a föld alól.” - mondja a lelkiismeretes Koltai Csaba, aki szabadságot vett ki a második Picsa-koncert előtt, hogy kellően tudjon koncentrálni az esti feladatra.

A feltűnő plakát megtette a hatását, mert még a legolvasottabb pécsi napilapban, a *Dunántúli Naplóban* is felháborodottan cikkeztek arról, hogy valakik női nemi szervvel tapétázták ki a város gerincében fekvő sétálóutcát. 1991. május 22-én, pénteken rengetegen gyűltek össze a Kazinczyban, hogy lássák a zenekar újabb akcióját. A közönség soraiban feltűnően elszaporodtak azok az emberek, akik ránézésre sem a Coda miatt érkeztek a helyszínre.

A Picsa kitett magáért. Ugyanazokat a számokat játszották, amiket az első bulin is, volt megint „Antall József”, vagyis az „Álom 1”, plusz ekkor hangzott el először az „A terrorista halála” című örökzöld, amelynek a zenéjét már az új gitáros, Barna hozta.

„*Hazugok között az igazat kerested / Tépett vörös zászló borítja tested / Ott maradtál az utca kövén / Elbuktál már a harc elején / Utoljára, elvtárs, állj fel a sárból / Lődd ki az összes golyót a tárból / Jelezze utadat hullahalom / Éljen a kommunista néphatalom! (...)*”-énekelte Egon, illetve csak énekelt volna, ha a technikus (aki nem mellékesen a Coda tagja volt) le nem húzza a mikrofon sávját a keverőpulton. Ez a szöveg, hasonlóan az „Álom” szövegéhez, valószínűleg összeférhetetlen volt a hangerő urának politikai nézeteivel, ami nem is csoda, hiszen a rendszerváltás után nem sokan maradtak Magyarországon, akik bármiféle nosztalgiával gondoltak volna a kommunizmusra. Történetesen a Picsa nevű pécsi zenekar pont ehhez a kisebbséghez tartozott, ha másért nem, hát a balhé kedvéért. Azért, hogy mint becsületes punkbanda, az emberek idegeire menjen.

Amikor az énekesnek feltűnt, hogy nem hallja magát a hangfalakból (de az is lehet, hogy neki nem tűnt fel, hanem úgy szóltak neki, hogy nem hallani a hangját), elindult a keverőpult felé, hogy maga nézzen utána a problémának. Átverekedte magát a pogózók között és kábelét maga után húzva odament a technikushoz, hogy kiderítse, mi történt. „Ti itt nem fogtok ilyeneket énekelni!”- hangzott a válasz, így a koncert hátralévő része nagyjából az ebből kerekedő vitából állt ki. A káosz ismét eluralkodni látszott a Picsa előadásán. Ráadásul a beígért pohárevés is elmaradt, igaz, ezt csak azok a szerencsétlenek bánták, akik teljesen bedőltek az attrakciót hirdető plakátnak.

A malőr ellenére a közönség döbbenettel vegyes ovációval ünnepelte a provokátorok műsorát és ezúttal már nem a haverok és ivócimborák tapsoltak a lehangosabban. „Buli után odajött hozzám egy faszi és azt mondta, hogy rá az első Sex Pistols-lemez volt ilyen hatással 1977-ben, mint most a mi koncertünk!”-emlékezik Koltás. A hard rock- házigazdák már nem voltak ennyire elragadtatva. A Picsa saját rajongótáborától, a pogózóktól féltették a berendezést.

Ez volt az első és az utolsó eset, hogy a város első számú hard rock csapata közös koncerten lépett fel a város első számú punk hordájával. „A *Clash* az a garázszenekar, amelyet gyorsan vissza kellene küldeni a garázsba, lehetőleg úgy, hogy a motor járjon”⁴- élcelődött a *New Musical Express* c. brit popzenei folyóirat 1976-ban a punk egyik alapzenekaráról, akik akkor még szintén csak második koncertjükön voltak túl. Hasonló véleménnyel voltak a Picsáról azok is, akik számára a rockzene a tökéletesen kijátszott hangokról és a magas fokú hangszeres képzettségről szól. Nemrég csak a Melinda utcai garázsokban bonyolult gitárfutamokat magoló tinik mutogattak ujjal rájuk, de attól fogva, hogy koncertezni kezdtek, a város elismert zenészei is csatlakoztak a punkokat kigúnyoló táborához.

⁴ Az idézet már szintén idézetként szerepel Szőnyei Tamás: *Az új hullám évtizede I.* c. könyvében. Laude Kiadó, Budapest, 1989.

Gúnyolódtak rajtuk, amíg teheték. A mosoly akkor fagyott le az ábrázatukról, amikor nem sokkal később, a Picsa előtt vagy után fellépve egy fesztiválon azt kellett megtapasztalniuk, hogy a közönség csak akkor méltóztat előmászni a büféből, ha ennek a koszos kis punkzenekarnak a kétakkordos számaira bulizhat...

REGINA

Az első sikereken felbuzdulva egyre többet szöszöltek a zenekarral a nemrég még a pécsi kocsmákban és futballmeccseken tengő-lengő Picsa-tagok. Feldolgozásokkal bővítették a repertoárt, így például megtanultak két Sex Pistols-számot, a „Someone Else”-t és a „C’Mon Everybody”-t.⁵ Az eredeti dalszövegek fordításával nem bíbelődtek: Feri saját magyar rímeket írt a zenéhez, így születtek meg végül a „Hé te!” és az „Egy kurva, ha részeg” című szerzemények, amelyeket a közönség gyakorlatilag Picsa-dalokként ismert meg. Próbálkoztak továbbá a *UK Subs* „Warhead”-jének feldolgozásával, de erre már csak azon kevesek emlékezhetnek, akik az első koncertek katasztrófa sújtotta áldozatai voltak. Saját szöveget egyébként bárki változtatlanul hozhatott a próbákra, a „Drasztikus szerelem” sorait például a dobos Koltai Csaba írta, akit egy szerelmi csalódás ihletett a fájdalommal teli líra megfogalmazására:

„Almaimnak immár vége, nem jött össze sehogy sem / Nem vált be a számításom, csak a markom maradt nekem / Kezdetben még hittem neked, magamba szívтам a szavaidat / És utána csak lestem, mikor bemutattad a bakjaidat / Nem hiszek már, már nem hiszek / Nem hiszek már senkinek / Nem hiszek már, nem hiszek / Azt sem, amit kérdezel / (...) / Miért nem vagyok neked elég? Szeretsz engem, azt mondtad / Leakasztok két nagy lángost, na, ezt faszán megkaptad / Ne könyörögj, nem hiszek neked / Azt sem, amit kérdezel / Páros lábbal picsán rúglak, attól majd elélvezel / Nem hiszek már, már nem hiszek / Nem hiszek már senkinek / Nem hiszek már, nem hiszek / Azt sem, amit kérdezel / ...

Vili is a saját hétköznapijaiból nyert inspirációt a rímfaragáshoz, amikor a következő sorokat alkotta meg: „A nőket én kedvelem, pinát nyalok hevesen! Ki is veszem a farkam, le is szopnak, oly bájosan!”. Mint már korábban is előfordult, ez az originális Balha-disztichon sem úszta meg a Megyeri Ferenc által felállított egyszemélyes sanzonbizottság bírálatát, így aztán ezt is csak erősen kozmetikázott változatában találhatjuk meg a „Kokain és heroin” c. örökzöld soraiban:

„Kokain és heroin, kábítószer-élvezet / Mindenki tipródik, ha nem szívhat eleget / Almabor és Diana / Piáznak az emberek / Itt nálunk szomjan hal, ki nem issza a töményt / (...) / Kossuth-, Munkás-dekk-hegyek, dohányozni szeretek / Nikotinos tudóval élvezem az életet / A nőket én imádom, főleg fekve az ágyon / Ki is veszem, amim van, síkíthatnak alattam / Ha a sittről kint leszek, házibulit rendezek / Lesz ott pia, dohányzás, kábítószer, miegymás / Minden kurvát meghívok, őrzönghetnek a punkok / A buli akkor a legnagyobb, ha leverjük a szomszédot /”

Vilmos a dal keletkezésének idejében lakott a kertvárosi Regina utcában, ahol közösen bérelt egy lakást két régi cimborájával, az *M.A. Skins* dobos Lapáttal és Magdival, aki beceneve ellenére hímnemű személy és néhány évvel később a *Brigád* nevű punk-banda basszerosaként vált ismertté. Elméletileg ők hárman voltak a panelkuckó lakói, de a hétköznapiok szintjén a hely inkább hasonlított egy non-stop nyitva tartó italkimérésre, mint magánlakásra. Nem akadt olyan barát, haver vagy ismerős, aki ne élvezte volna Viliék vendégszeretét legalább egy alapos berúgás erejéig. A látogatók száma a Picsa népszerűségével együtt annyira megugrott, hogy a végén az albérlőknek már nem is volt szüksége kulcsra, hiszen valaki ügyis mindig a lakásban tartózkodott, beleértve magukat a házigazdákat is, akik a semmittevés és a naphosszat tartó lézengés akadémiaját is nyugodtan megalapíthatták volna ekkortájt. Viliék munkanélküliek voltak, segélyből éltek és egyetlen életcéljuk az volt, hogy ez az állapot a lehető legtovább tartson. „A Vili minden reggel csak azért kelt föl fél órával korábban, hogy a színes taraját akkurátusan belője hajlakkal, mielőtt elindul egy állásinterjúra. Délben, mikor hazatért, már fülig érő szájjal közölte velünk, hogy megint nem vették fel!”-mondja a Gruppensex énekese, Hardy Péter, akinek annyira megtetszett az albérlés hangulata, hogy

⁵ *Eddie Cochran* (1938-1960) dalai, a Sex Pistols is csak feldolgozta őket, ezzel tisztelve a rock n’ roll egyik legállatabb előadója előtt.

hónapokra odaköltözött. Mindenki meghúzhatta itt magát, akinek nem volt hol laknia vagy egyszerűen csak nem bírt kikeveredni ebből a végtelen házibuliból, amit Viliék tartottak. „Természetesen csajok is jöttek, nem is kevesen. Ha benyitottál a fürdőszobába, ott éppen kúrták az egyiket. Ha elmentél wc-re, akkor meg azt kellett megvárnod, amíg egy másikat szopatnak.”- Kolti, a Picsa dobosa csak párszor járt az albérletben, de ez elég volt ahhoz, hogy saját szemével lássa a fiú-lány barátság változatos megnyilvánulási formáit.

A Csillagok háborújának az egyik jellegzetes jelenete, amikor *Ben Kenobi* és *Luke Skywalker* megismerkednek *Han Soloval* és *Chewbaccával* egy intergalaktikus kintinban a sivatagos *Tatun* bolygón. A kamera a jelenet elején körbepásztázza a helyet, megmutatja a nézőnek, hogy ebben a kocsmába a legelképezhetőbb külsejű szörnyek és lények járnak iszogatni- valami hasonló kép fogadhatta a gyanútlan látogatót, aki csak úgy betévedt a punkok, rockerek és mindenféle kétes kinézetű lumpenelemek által benépesített albérletbe. Többen említenek például egy embert, akinek a nevére ma már senki sem emlékszik, de a lábfejeére annál inkább. „Ennek az embernek nem volt nagylábujja. Ott ült mezítláb a szoba közepén, egy szál alsógatyában, amiből kilógtak a tökei”- írja le az illetőt Koltás, Megyeri Feri viszont épp az ellenkezőjét állítja: „Annak a faszinak csak az *egy* nagylábujja árválkodott a lábfején.” Az ipari mennyiségben felhalmozott alkohol és némi drog hatására egészen hajmeresztő esetek is előfordultak. Történt egyszer, hogy egy delirium tremensszel küzdő jóbarát, bizonyos „Pisze” épp akkor nyerte vissza eszméletét, amikor a tőle nem messze fekvő Vili egy lánnyal próbált közelebbi ismeretséget létesíteni. A hirtelen megvilágosodó félvilági szerzet már gombolta is a sliccét és indult volna a párocska felé, de a hölgy ijedtében kirohant a szerelmi fészeknek csak erős túlzással nevezhető szobából. „Pisze, de bunkó vagy”- summázta a történeteket Vilmos, aki talán egy kis ideig még búslakodott is, hogy szexuális indíttatású tevékenységében megzavarták, majd szépen álomba szenderült.

A lakás bútorzata a funkcionalizmus jegyében csak a tivornyákhoz elengedhetetlenül szükséges elemeket tartalmazta, úgy mint hűtőszekrény, magnetofon, televíziós készülék és pár matrac, arra az esetre, ha valakinek eszébe jutna pihenni egy kicsit. Ezekon kívül még ott volt Lapát dobszerkója, és erősítők is akadtak, hiszen az M.A. Skins nem a közeli Melinda utcában, hanem itt, a Regina utcai albérletben gyakorolt. Maga Vili is a feltűnően rövid frizurát viselő együttestől tanulta meg, még ha csak meglehetősen alapfokon is, hogy miként kell megpendíteni a gitár húrjait. A zenekari próba újabb árnyalattal gazdagítja az egyébként sem vékony párhuzamot Vilmosék kéréje és a világhírű képzőművész, *Andy Warhol* nem kevésbé világhírű bérleménye, a *Factory* között. Ez a lakás eredetileg csak a festő otthonául és műterméül szolgált, de a Warhol körül kialakult kultusznak köszönhetően a *Gyárba* végül New York legextrémebb figurái jártak fel partizni és még a hatvanas évek avantgárd rockbandája, a *Velvet Underground* is itt kezdte pályafutását.

Azt épp nem állíthatnánk, hogy kizárólag a Picsa basszusgitárosa (illetve ekkor még félig-meddig gitárosa) miatt özönlöttek a cimborák a külvárosi albérletbe, de tény, hogy Vili a legnagyobb multság közepette is egyfajta összetartó-szervező erőként működött a társaságban. „Volt egy nagy doboz, amibe minden hónapba begyűjtötte az albérletre valót.”- mondja Hardy Péter. „Egy alkalommal úgy tért haza, hogy éppen mindenki füstölt, mint a gyárkémény. >>Nem megmondtam, hogy itt nem lesz dohányzás?!<<-üvöltötte az embereknek és azzal a lendülettel kihajított az ablakon a csikkokkal teli hamutartót.”- meséli *Ruschy*, azaz Schmieder Imre, aki ebben az időben a Gruppensex zenekar gitárosa volt.

Az ablakon kihajigált használati tárgyak, az állandó zajongás és a panelházban elszaporodó gyanús alakok persze egyre inkább a szomszédok idegeire mentek. A lármás fiatalság egy jó ideig nem is sejtette, hogy milyen indulatokat vált a ház többi lakójából. Alsószomszédjuk a kortárs irodalom egyik pécsi híressége, Tüskés Tibor volt, akinél Viliék sleppje annyira kihúzta a gyufát, hogy az író 1991. március 2-án egy dühös és keserű hangú cikkben szólt a témáról a *Dunántúli Naplóban*. A szerző, talán azért, mert szégyellte volna saját

problémájaként az olvasók elé tárni a helyzetet, egy fiktív dialógusban részletezi a történeteket úgy, mintha egy barátjával beszélgetne. Ennél plasztikusabb képet arról, hogy mi is folyt a Regina utcai büntanyán, semmilyen visszaemlékezés nem adhat.

Következzék hát a történelmi jelentőségű dokumentum, teljes terjedelmében:

„Tüskés Tibor:

Megjött a lajtoskocsi!

Barátom meséli:

- *Beköltöztünk vidékről. Nem válogathattam sokat, a följánlott három lakás közül a lakótelepit választottuk. A falu, a csönd, a gömbakácok után nem vonzott túlságosan a „telep” szó. Én eddig csak ezeket a szavakat ismertem: a fatelep, villanytelep, bányatelepe, sertéstelep. Most hozzájuk tanultuk: lakótelep. Szívesebben laktam volna városban, városnegyedben, házakban, lakásokban, mint telepen. De a jó alaprajzú, jó beosztású, két és fél szobás lakásban hárman kényelmesen elfértünk. S a tágasság mellett a meleg víz, a fürdőszoba, a távfűtés, a hat csatornás tévé-antenna, a jó közlekedés elcsábított... Lassan a szomszédokat is megismertük: öt szint, mindegyik szinten három lakás, összesen tizenöt tulajdonostárs.*

- *Vagyis elégedett lehetsz.*

- *Csaknem egy évig azok is voltunk. Aztán májusban elszabadult a pokol.*

Barátomat békés természetű embernek ismertem, udvariasnak, barátkozósnak.

- *Hogyan érted ezt?*

- *Boldogan éltünk, mint madár a puha fészekben. Aztán az egyik éjszaka szokatlan hangok szivárogtak elő a falakból. Rádöbbsentünk, a fölöttünk lévő, a miénkhez szakasztott hasonló lakásba nemrég valakik beköltöztek. Májusig üresen állt a lakás. A tulajdonos, Szalajdi úr az egyik környékbéli faluban él. Bikákat tartott és eladott, volt pénze, esze. Pénzét befektette, szakmunkás fia nevére városi, lakótelepi lakást vásárolt. Pénze is volt, esze is, gondolt egyet, miért álljon üresen a lakás, ha pénzt is hozhat a konyhára. Kiadta albérlőknek.*

- *Ez így szokott lenni...*

- *Eddig rendben is van, de ezek az albérlők... Az Aurora cirkálón érkeztek. Egy roncs Trabanton, ami csak akkor indult el, ha megtölték, s az oldalára festékszóróval valaki ráírta: Aurora. Továbbá rongyos, kibelezett matracokat hoztak, s leterítették a padlóra. Továbbá magas szárú, vaspántos, csigaszöges bakancsokban járkáltak, mit járkáltak, dübörögtek a lakásban. Továbbá elektromos gitárt bőgtek. Továbbá minden pénteken éjszaka teljes hangerővel ordított náluk a tévé. Volt, amikor nyolcan-tizen összeverődtek. Ittak, lármáztak. Továbbá...*

- *Bizonyára szóltál nekik.*

- *Természetesen. Becsöngettem. Valaki mindig kijött, imbolygott kissé, sárgára füstött taréja alatt zavaros tekintettel rám mosolygott, és becsukta az ajtót. Majd szombat éjszaka folytatták: ordítás, női sikoltozás, öklendezés ki az ablakon az utcára, ajtócsapkodás, ajtórugdosás... Vedd külön figyelembe például azt a csekélységet, hogy itt az ajtókat vas ajtókeretre szerelték... Majd a konyha mennyezetén megjelentek nálunk a világosan fölismerhető eredetű foltok: nyitva hagyták a fürdőszoba csapját...*

- *Azt mondtad, tulajdonostársak. Akkor ott van közös képviselő, aki hivatalból eljárhat.*
- *Közös képviselő, ezt a fogalmat is itt tanultam meg. Nem tudom, ki találta ki, s honnét maradt ránk ez az intézmény. Szerepe valahol a régi házmaster, az önkéntes rendőr, a körzeti megbízott között húzódik. Bizonyára vannak házak, ahol remekül működik. Nekünk azonban kijutott. A házbeli cirkuszok a színházat pótolták a számára. Élvezte az éjszakai botrányokat. Úgy csinált, mint aki alszik, s közben pongyolában az ajtó mögött hallgatózott. Hangereje, stílusa, öblögetetlen szája vetekedett a fölöttünk lakó albérlőkével. Szabályos közgyűlést nem tartott, jegyzőkönyvet nem vezetett, a befizetésekkel nagyvonalúan gazdálkodott, nekem például a férje följánlotta, hogy kölcsönt ad belőle... Aláírásokat gyűjtöttem. Nem vette figyelembe. Ügyvédet szereztem. Nem kereste meg. Jegyzőkönyvet írtam. Félretette.*
- *Följelentést tehettél volna csendháborítás miatt magad is.*
- *Tettem. Az országos amnesztiával megúszták a fiúk. Mosolyogtak. Aztán annál nagyobb hangerőre kapcsolak. Ittak és kábítottak. A technokol ragasztó üres tubusait az ablakon dobálták ki.*
- *És a rendőrség?*
- *Két hónap alatt négyszer járt kint az éjszakai ügyelet. Megjelentek, ha sikerült nekik bejutni a lakásba, igazoltatták a fiúkat, nekünk tanácsokat adtak, aztán elmentek. Olyan is volt, hogy az ablakból meglátták a kékcsíkos rendőrautót, elhallgattak, s még nekem tettek szemrehányást a rendőrök: lám, milyen csönd van, miért zaklatjuk őket. Aki pedig az újságban panaszkodott a környékről, ugyanott ezt a választ kapta: „A rendőrség a túlzott hangoskodás ellen nem tehet.” Hát ez képtelenség. Régen a tisztességes embert zaklatták telefonlehallgatással, levélfölbontással, igazoltatással, idézéssel. Ma néha úgy fest, hogy az emberi hitványság kap hatósági védelmet.*
- *Elkeseredett vagy és elfogult.*
- *Igen, elkeseredett, de nem vagyok elfogult. Az elmúlt pénteken már délelőtt elkezdődött fejünk fölött a daj-daj. Részeg ordítózás, a légkalapács hangerejére kapcsolt gitározás. A szemben lévő bérház lakói az ablakokban könyököltek. Egyszer csak kivágódik fölöttünk az erkélyajtó. Kiáll az erkélyre az egyik legény, kigombolja a nadrágját, előveszi a micsodáját, majd elordítja magát: „Megjött a lajtoskocsi!” És mint egy slagból, zuhog az illatos Niagara, a harmadik emeletről. Látod, elismerem, humoruk is van.*
- *Látsz valamiféle megoldást?*
- *Hogyne. Két hét múlva üres lesz a lakásunk. Elköltözünk. Költözzön be utánunk a polgármester vagy a rendőrkapitány. Szép, tágas, frissen felújított lakás. Kelet-nyugati irányú. Besüt a nap. Van meleg víz, távfűtés, fürdőszoba, tágas erkély, hat csatornás tévé-antenna... Ők biztos találnak majd megoldást. Nekünk nem sikerült.”*

Eddig az írás a Dunántúli Naplóból, amelyből jól látszik, milyen is lehetett Viliék albérletét közvetlen közlő elszenvadni. Pár apró részlet azonban mégis kiegészítésre vagy magyarázatra szorul. A „roncs Trabant” természetesen a Picsa gitárosé volt, az „Auróra”-felirat valószínűleg azért került rá, mert abban az időben minden tisztességes punk az *Auróra* zenekar Viszlát, Iván!-lemezét hallgatta. A rendőrök valóban sokszor jöttek ki és az egyik ilyen alkalom különösen jól bevésődött Vili emlékezetébe. Történt ugyanis, hogy az M.A. Skins énekese, Endrédi Zoltán a fiúk albérletében bujkált a törvény őrei elől, ugyanis megszökött a sorkatonai szolgálatból. Nos, búvóhelynek éppen nem volt a legtokéletebb egy olyan panellakás, ahova a szomszédok hetente hívják ki a rendőröket, így az egyik ilyen igazoltatás során a rendőrök persze Endrédi személyi igazolványát is elkérték. Vili, a helyzet magaslatán, egy hirtelen ötlettől vezérelve Répa

nevű cimborájuk ott felejtett személyijét kapta elő és nyomta a katonaszökevény kezébe. Endrédi azt adta a rendőröknek, személyazonosságát igazolandó, és az egyenruhások még csak meg sem rökönyödtek azon, hogy az igazolványban látható hosszú hajú figura fotója köszönő viszonyban sincs állítólagos gazdájának nullásgéppel karbantartott fejszerkezetével. Eközben Vilmos, talán mert már elunta a hetente ismétlődő rendőri látogatások újabb epizódját, vagy egész egyszerűen mert megszomjazott, kinézett a konyhába, majd be a hűtőszekrénybe, ahol legnagyobb meglepedésére még talált némi bort. Mindig is jószívű ember hírében állt, így nem csoda, hogy megkínálta a borral a rendszorgos képviselőit. Tíz perc sem telt bele és a rendőrökkel együtt folytatták a hepajt- a zene még nagyobb hangerővel dübörgött, mint mielőtt a váratlan vendégek megérkeztek. Erre a szomszédok szinte teljes létszámban gyűltek össze a lépcsőházban, végső kétségbeesésükben fogalmuk sem volt, mi tegyenek, valószínűleg már azt is kétségbe vonták, hogy egyáltalán kijöttek-e a rendőrök, miután kihívták őket. Egyikük, akit már annyira bosszantott a helyzet, végül bekopogott az ajtón, ami mögött a zaj egyre csak hömpölygött. Legnagyobb ámulatára egy enyhén ittas rendőr nyitott ajtót, akit nem volt könnyű zavarba hozni, ugyanis hetykén annyit vetett a lakóközösség felé:

-,„Most meg mit akarnak? ...Már éppen intézkedünk!”⁶

A Tüskés-cikk megemlíti a lakás tulajdonosát, „Szalajdi” Urat. A szerző valószínűleg az illető személyiségi jogait hivatott védeni a fiktív névvel, bár ez a kitalált név hasonlít az igazira. Ez a harmincas évei közepén járó férfi Viliékhez hasonlóan maga sem vetette meg az italt és a jó hangulatot, albérlőit pedig kifejezetten megkedvelte, ugyanis -a Picsa basszusgitárosa szerint- tetszett neki, hogy a fiatalok folyamatosan a szomszédokat gyilkolják a hangoskodással. Ahogy teltek-múltak a hónapok, tulajdonos és bérlők már annyira összemegledtek, hogy „Szalajdi” Urat az se érdekelte, ha Viliék nehézkesen vagy egyáltalán nem tudták előkaparni az albérleti díjat. A jókedv szemlátomást mindennél fontosabb volt számára, így amikor albérlői pénzsűkében voltak, a kínos szituációt kerülendő még ő hívta meg a fiúkat a sarki kocsmában egy pofa sörre. Viszonyuk már teljesen baráti volt, amikor egy nap a tulaj *Bronson* ismerősével állított be, aki természetesen a *Volt egyszer egy Vadnyugat* főhősét alakító színészére hasonlított. Viliék éppen focimeccset készültek nézni, Magyarország és Németország mérkőzését, így a két vendég csatlakozott a futballmániás fiúkhöz. A meccs eredményének köszönhető, hogy a végén Bronson egyszerűen kihajította a tévét az ablakon (érthetetlen, hogy a Tüskés-cikk erről miért nem tesz említést), majd mindezt megkoronázandó, „Szalajdi” tulajdonos állt ki az erkélyre és vizelt le az utcára, azt kiáltva: „Megjött a lajtoskocsi!”

Csak 1999-ben, amikor Szaklajda „Szaki” László gitáros belépett a HétköznapiPICSAlódásokba, szóval csak ekkor derült ki, hogy Viliék egykori albérletének kedves tulajdonosa nem más volt, mint az új gitáros faterja. A cikkben említett „szakmunkás fiú” pedig Szaki idősebb féltestvére.

⁶ Az esetet maga Vili is elbeszéli egy rövid animációs filmében, aki a saját hangját kölcsönözte a róla mintázott rajzfigura szájába. A mese megtekinthető a <http://www.grofbalazs.hu/willy.htm> oldalon.

WILLY

Balha Vilmos ikonszerű figura. Picsa-beli pályafutása során többször párhuzamba állították a Sid Viciousszel, a Sex Pistols néhai basszusgitárosával, és az összehasonlítások többsége nem is volt alaptalan. Vili (vagy ahogy néhol jegyzik: Willy) –saját bevallása szerint- pont annyira (nem) ért hangszeréhez, és hasonlóan önpusztító, balhész életet élt, mint angol kollégája 1979-ben bekövetkezett haláláig. Egy 22 évesen elhalálozott drogfüggőre nem is érdemes ennél jobban hasonlítani. Vili 15 év punk-rock n' roll után is megissza a magáét, de tudja, hol a határ. Vagy egyszerűen csak piszok nagy mázlija van, hogy a kannásbor még nem babrált ki vele. Nem csak a HétköznaPI CSA-lódások, hanem az egész magyar punkcirkusz egyik legnépszerűbb bohóca. Valószínűleg az egyetlen országosan ismert zenész, aki az utolsó korty sörét is képes megosztani rajongóival. Derűs, borzas alakját stylistok siserehada hiába tanulmányozná és próbálná átruházni egy futószalagon készített popénekesre: Vilinek is 37 év kemény munkájába telt, amíg elnyerte a leghitelesebb punk fizimiskát. Ahogy a Kusturica-filmek balkáni vagányait nem alakíthatná hitelesen egy tejben-vajban fűrosztott hollywoodi filmszillag, úgy a színpadon Vilit sem helyettesíthetnénk *egy zenésszel*. Vili nem azért megy fel a színpadra, hogy *zenéljen* a közönségnek. Azért áll ott, mert önmagában jelent valamit. 2005. februárjában rajzfilm-figurát mintáztam róla. A rövid flash-animációban a rajzolt Vili az igazi Vili hangján meséli el, hogy mi történt azután, amikor borral kínálta a hírhedt Regina utcai albérletbe látogató rendőröket. A következő három hónapban több mint háromezren nézték meg a filmet az interneten. Néhány nézőnek a világháló egyik leghíresebb hazai sztárját, az atombiztos „ojektumról” elhíresült, bizonytalan beszédű Szalacsi Sándort juttatta eszébe az animált basszusgitáros. A HétköznaPI CSA-lódások legtöbbet netező tagját, Barnát kiakasztotta, hogy Vilit „leszalacsították” és felháborodásának különböző fórumokon adott hangot a hálón: Viliről nincs joga olyan embernek véleményt alkotni, aki nem ismeri őt személyesen! Pedig nincs szükség a sértődésre, Szalacsit- csakúgy, mint Balha Vilmost - kifejezetten szeretik a népek. Az eredeti, minden póztól mentes közszereplőknek már csak ez a sorsuk.

Beszélgetni hívom, hogy elmesélje nekem, mi minden történt vele a Picsa előtt. Amikor leül velem egy sör mellé, éppen munkából érkezik. A kocsit letette otthon, azt mondja ha sörözünk, nem kockáztatja többet a jogsiját, amit már négyszer elvettek tőle. Ebből az Exploited-pólós, bakancsos manusból ki se nézne az ember ilyen következetességet.

-1968-ban születtem, Komlón. Apám vágár, anyám pedig takarítónő volt a bányánál. Öreganyám, aki szintén takarítónő volt, elég sok időt töltött velem, amikor kicsi voltam, ő lett a bébiszitterem. Sásdon laktunk egészen hetedikes koromig, az általános iskolát is ott csináltam, aztán költöztünk Komlóra. Szar volt beilleszkedni egy új osztályba meg sajnáltam is otthagyni a sásdi haverjaimat. Komlón a *Gagarin* általános iskola testnevelés tagozatos osztályába kerültem. Akkor már rendszeresen sportoltam, a dombóvári vasutas egyesületbe jártam birkózni.

-Biztos eleven, mozgékony gyerek voltál. Az utcán mennyi időt töltöttél gyerekként?

-Szinte csak ott voltam, bandáztunk. Állandóan kövekkel hajigáltunk mindent, amit nem lett volna szabad, csúzlíja is volt mindenkinek. Utcái harcokban csaptunk össze az ellenséges bandákkal. 8 éves koromban be is törték a fejemet egy hatalmas kavicssal. Találékonyan kellett lennünk, hogy vissza tudjunk pörkölni az ellenségnek: festekesdobozból gyártottunk ágyút. Ezek a harcok és összecsapások eléggé kitöltötték a gyerekeimeimet, szóval már akkor sem voltam egy otthonülő típus. Szintén még Sásdon követtem el különböző csínytevéseket, például hógolyóval megdobtam a család egyik

ismerősének a Zsiguliját, ami behorpadt. Anyám elvitt az emberhez, hogy szemtől szemben kérjek tőle bocsánatot az incidensért. Aztán meg kirúgtam egy tanárom ablakát a focilabdával. Apám emiatt úgy vert végig az utcán, aki látott, röhögött rajtam.

Persze Komlón is történtek vicces dolgok. Egy bányásznapon mulatoztam a cimboráimmal, olyan 14 lehettem. Miután a céllövöldében telibe találtuk a samponos flakont, ami így ráfolyt az alatta lévő plüssmacira, beültünk egy sorsátorba iszogatni. Öreganyám épp tőlünk sétált hazafelé, amikor megpillantott a kezemben egy üveg sörrel. Odaszaladt hozzám és esernyővel kezdte ütni a fejemet, nem volt még hozzászokva, hogy az unokája alkoholt fogyaszt. A barátaim persze ezt nem hagyták annyiban, és le akarták szerelni az öreglányt valahogy. Elkezdték taszigálni. Hirtelen bányászok vettek körül minket és azt kérdezték: „Mit molesztáljátok ti itt a Rézi nénit?!” Ezek öreganyámat a bányából ismerték. Aztán a haverjaim haverjai is betoppantak a munkásklubból, és pillanatokon belül olyan tömegverekedés alakult ki. Csak azért nem esett bántódásunk, mert egy óvatlan pillanatban sikerült beslisszolnunk a sátor mögé. Természetesen az öreganyámat is vittünk magunkkal, nehogy valami baja essék szegénynek.

-Ez a sztori pont olyan, mintha az Indul a bakterházból vetted volna!

-Kedvenc filmem! Sajnos a könyvet nem olvastam, pedig az állítólag még jobb...

-A suliban érdekelt bármelyik tantárgy?

-Inkább a reál tárgyak feküdtek nekem, matekból és fizikából voltak jobb jegyeim. Nyolcadikban, amikor eljött a pályaválasztás ideje, műszerésznek készültem Pécsre, a Zipernowsky Szakközépbe, de oda nem vettek fel, mert szintévesztő vagyok. Végül autószerelő szakközepes osztályba kerültem a Széchenyi Gimnáziumban. A szüleim azt erőltették volna, hogy kőművesnek tanuljak, de én a saját fejem után mentem mindig.

-A rockzenével hogy találkoztál?

-Volt egy munkásklub Komlón, ahova rocker arcok jártak zenét hallgatni, és én is megfordultam itt 13-14 éves koromban. Ott ismerkedtem meg a rockkal, a blues-zal, de még a punk zenével is. Ha valaki esetleg azt hinné, hogy ettől fogva egyből punk lett belőlem, az téved. A Led Zeppelin ugyanúgy tetszett, mint a Sex Pistols. Akkoriban minden rock-szerető fiatal Beatrice- és Edda-koncertekre járt, persze én is elkezdtem ezeken felbukkanni. Nem csak Komlón jártam koncertekre, Pécsre és Pestre is elugrottunk a haverokkal, ha hallottunk valami jó buliról. Pestre amúgy a foci, azaz a Fradi miatt is vonatoztam rendszeresen. Komló sajnos nem tudott NB1-es csapatot fölmutatni, valószínűleg ezért lettem Ferencváros-drukker. De visszatérve a koncertekre, Pesten láttam élőben az LGT-t, az Omegát is, meg az akkoriban feltörekvő új underground zenekarok közül például az Európa Kiadót. Amúgy maga az utazás, a vonatozás is nagy élmény volt nekem, nem csak a koncertek vagy a meccsek.

-Tényleg ilyen könnyen és ilyen sokat utazgattál?

-14 éves voltam, amikor történt egyszer, hogy anyám leküldött tejföldről. Az út egyik oldalán áll a ház, amiben laktunk, a másikon meg az ABC. Alig értem át a bolt bejáratához, már hallom is, hogy füttyent valaki a hátam mögül. A haverjaim voltak, akik hálósákokkal fölszerelve indultak a Balatonra. Kérdezték, hogy velük tartok-e. Mondtam, hogy anyám leküldött tejföldről, erre megint megkérdezték, hogy „jössz vagy

nem?”. Egy jó bulit sose tudtam kihagyni, úgyhogy mentem, ahogy voltam- a 13 forinttal a markomban, amit a tejföldre adtak. Anyám annyira izgult értem, hogy még a rendőrségre is elment bejelenteni, hogy eltűntem. Már nem emlékszem, talán egy hétre rá mentem haza, apámtól kaptam is a pofonokat, de nekem megérte.

Akkoriban igazoltattak a rendőrök először életemben. Nem tetszett nekik, hogy a kis „galerimmel” feldobáltuk a csikket a komlói pályaudvar várótermének a plafonjára. Eredetileg csak melegedni tértünk be oda, de valahogy az unalom ilyen hülyeségekbe vitt minket. Ugyanaz a fakabát gyakran egy nap alatt többször is elkérte a személyit.

-A „Tankok helyett punkok” -videokazettán már elmesélted, hogy lettél kirúgva a szakközépiskolából, de azért elevenítsük fel az emlékeket, hátha valaki még nem hallotta a cifra történetet!..

-Az úgy volt, hogy a tanárok baszogattak a hosszú hajam miatt. Én már nagyon untam ezt, és egyik nap szomorúan meséltem erről a komlói barátoknak. Több se kellett nekik, egyből nekiestek a hosszú fürtjeimnek azzal, amijük volt: kisollóval, borotvával. A végén szép színes taréjom lett és még a Dózer nevű cimborám bőrdzsekijét is rám aggatták, amin jelvények voltak. A *Magyar Ifjúságban* volt egy cikk a középiskolámról, meg egy fotó az igazgatóról, azt kivágtuk és beleraktuk az egyik kitűzőbe, így már E. igazgató úr képét is a bőrzekemen viseltem. Gyönyörűen kidekorálva, új frizurával mentem be másnap a suliba, illetve inkább beimbolyogtam oda, ugyanis a délutáni hajvágás éjszakai ivászatba torkollott és én reggel egyenesen a komlói kocsmából buszoztam be Pécsre.

Az E. persze köpni-nyelni nem tudott, amikor jelentkeztem nála, hogy tessék, levágattam a hajamat. Kirúgtak. Még aznap Komlón, ahogy hazafelé gyalogoltam, egy rendőrautó állt meg mellettem, amiből kipattantak az egyenruhások és alaposan eltángáltak. Így már vérvő orral, sebekkel gazdagodva értem haza, ahol valahogy sikerült eltüntetnem a foltokat és a hajamat is rendbe hozni, mielőtt a szülők hazaértek volna.

-Mi történt, miután a szakközépből elküldtek?

-Az 500. szakmunkásképzőbe mentem, autószerelőnek. Szerencsére még pár haverom követett engem oda a Széchenyiből, ugyanis valamiért őket is kirúgta az igazgató.

-Ekkor már voltak zenészi ambícióid?

-Azt a kevés pénzemet, amim volt, mind elszórakoztam, gyűjtögetni meg nem akartam hangszerre. A Dózernek volt egy punkbandája Komlón, az „Elemi csapás”, próbákra lejártam hallgatni őket, de magam nem terveztem, hogy zenekart alapítsak vagy ilyesmi. Apám gyerekkoromban elvitt a sásdi úttörőzenekarba, mert ő régen trombitált és szerette volna, ha a fia elkezd zenélni, de csalódást kellett okoznom neki. Hamar kiderült, hogy se hallásom, se ritmusérzésem. A sporthoz több tehetségem volt: birkóztam, kézilabdáztam és fociztam is.

-Szintén azon a videokazettán említet, hogy motorral bejártad a környező országokat...

-A barkácsolás, bütykölés mindig ment nekem, végül is az autószerelés a szakmám. 16 éves koromban már volt egy tárcsafékes ETZ 250-es motorom. A sulit után a Köztisztánál javítottam kukásautókat. A katonaság után is ide jöttem vissza.

-Hogy költöztél Komlóról Pécsre?

-Már nem éreztem jól magam otthon, a szüleimmel. Bepakoltam a cuccaimat, felugrottam a motorra és azt mondtam: az első városban letelepszek, ami az utamba kerül! Micsoda véletlen: ez lett Pécs.

Elkezdtem albérlet után kutatni. Ott álltam egy hirdetőtábla előtt, amikor elém toppant egy öregasszony, kérdezi: „Fiatalember, albérletet keres? Nálam van kiadó szoba, havi 1000 forintért!” Ez 1990 körül történt, ennyi pénzért már akkor se nagyon lehetett találni szobát! Nem hagyhattam ki ezt a ritka kedvező lehetőséget. A József Attila úton volt a kérő, a *Vörös Kakas* nevű vendéglátó egységgel szemben. Kezdtém ismerkedni a pécsi kocsmák törzsközönségével, így akadtam össze a Ferivel, a Koltaival, de a Lapáttal is, akivel később együtt költöztünk a Regina utcai albérletbe. Kazinczy. István-pince. Barlang. Papucs. Ezekre a helyekre jártam meló után. És persze a Tavaszba, ahonnan zárás után átfigyeltünk a Vörös Kakasba. Emlékszem a bemutatkozásom az első albérletemben fényesre sikerült, vagyis pont hogy fény-mentesre, ugyanis első éjszaka a Vörös Kakasból kifelé jövet jókedvemben kidobtam az utcai lámpa búróját egy sörösüveggel. A szomszédok egyből megtanulták, hogy ki a Rozika néni új albérlője.

-Lapát az M.A. Skins dobosa volt. Hogy történhetett meg, hogy punkok szkinhedekkel cimboráltak?

-Nagyon egyszerűen: az összes szkinhed előzőleg punk volt, barátságok pedig nem borulnak föl olyan csipp-csupp ügyeken, hogy valaki nullásgéppel lenyírja a tollait. Az egésznek a politikai vagy ideológiai vonatkozása minket akkor, huszonegy-két évesen már hátra nem érdekelt. A Regina utcai albérletben felejthetetlen időket éltünk meg együtt.

-15 év alatt az egyik legsikeresebb punkbandája lettetek az országnak. Te hogy éled meg a rajongást, azt, ahogy a közönségetek viszonyul hozzátok?

-Addig tök jó minden, amíg nem nézik ki az utolsó falat kiflit is a számból. Ugyanis én hajlamos vagyok azt is odaajándékozni valakinek, ha úgy látom, hogy szüksége van rá. Az a baj, hogy ez sokszor szemtelenségig fajul, mintha tudnák, hogy engem könnyen megtalálhatnak a sirámaikkal: „Vili, adj egy cigit! Ha már adtál cigit, vigyél be a koncertre! Ha már bevittél, hívjál meg piára!”...Az ilyeneket egy idő után még én is elunom.

-Van kedvenc Picsa-lemezed?

-Nincs. Mindegyiket ugyanúgy szeretem. Zeneileg az utolsó albumot, a *Globalhét* tudnám kiemelni, hangszerelés szempontjából az a legjobb lemezünk.

-Az évek során szépen rendeződtek a dolgaid. Jelenleg ácsként dolgozol. Nemrég kisfiad született. Milyen érzés apának lenni?

-Nem tudom szavakban elmondani, hogy milyen érzés... Amikor a kezembe veszem és látom rajta, hogy megismer..! Szóval ez nagyon jó érzés. Most már nem ihatom el az összes pénzemet: a fiamra is gondolnom kell.